

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Φιλοσοφική		
ΤΜΗΜΑ	Φιλοσοφικών και Κοινωνικών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΦΑ300.2	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΕΑΡΙΝΟ 2019-2020
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ελληνικά	Θέματα στη Φιλοσοφία του Νου και της Συνείδησης	
	Αγγλικά	Topics in Philosophy of Mind and Consciousness	
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
<i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		3	10
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Παράδοση, Σεμινάριο, Άσκηση</i>	Σεμινάριο		
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (Φιλοσοφία του Νου), Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
ΜΑΘΗΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ	Όχι		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Όχι		
ΓΛΩΣΣΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:	Ελληνικά και Αγγλικά για φοιτητές/τριες Erasmus		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)			

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης

- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης

και Παράρτημα Β

- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Ελληνικά

Στο Σεμινάριο «Θέματα στη Φιλοσοφία του Νου και της Συνείδησης» οι φοιτητές και οι φοιτήτριες:

- θα γνωρίσουν μια προσεκτικά επιλεγμένη ομάδα φιλοσοφικών κειμένων από την περιοχή της Φιλοσοφίας του Νου,
- θα ασκηθούν στην προσεκτική και κριτική μελέτη που απαιτούν τα φιλοσοφικά κείμενα, στον ορθό τρόπο αναζήτησης βιβλιογραφικών πηγών και εκμετάλλευσης φιλοσοφικών λεξικών και άλλων εργαλείων, και στην συγγραφή και παρουσίαση εργασιών,
- θα ασκηθούν στη συνεργασία στο πλαίσιο συγκρότησης ομάδων και στη μεταξύ τους διαλογική αντιπαράθεση και έκθεση επιχειρημάτων,
- θα εμπεδώσουν κεντρικές έννοιες και θεματικές της Φιλοσοφίας του Νου: θα εξοικειωθούν με τις κύριες θέσεις που έχουν προταθεί για τη σχέση νου-σώματος, για τον χαρακτήρα της συνείδησης, για τη σχέση της συνείδησης με τον εγκέφαλο, για τη δυνατότητα τεχνητής νοημοσύνης,
- θα μάθουν να ανασυγκροτούν με καθαρότητα τα επιχειρήματα των επιμέρους προσεγγίσεων, αλλά και τις κριτικές που τους ασκούνται, να συγκρίνουν επιχειρήματα και να αποτιμούν την ισχύ τους,
- θα αποκτήσουν μια καλή εικόνα για την ιστορικο-φιλοσοφική διάσταση σημαντικών ζητημάτων, για παράδειγμα για το πρόβλημα νου-σώματος ή το ζήτημα της αποβλεπτικότητας, και θα έχουν ασκήσει τη δεξιότητά τους για συνδυασμό γνώσεων.

Αγγλικά

During the Seminar “Topics in the Philosophy of Mind and Consciousness”, students:

- will get acquainted with a carefully selected group of philosophical key texts in Philosophy of Mind,
- will exercise themselves in the meticulous and critical attention such philosophical texts demand, in the appropriate way of mining bibliographical sources and of exploiting philosophical dictionaries and other relevant tools, and in writing essays and presenting them in class,
- will exercise themselves in working and cooperating within groups, and will engage in dialogical and argumentative interaction,
- will comprehend central notions and issues in the Philosophy of Mind: they will familiarize themselves with the main approaches regarding the mind-body problem, the nature and the characteristics of consciousness, the relation between consciousness and the brain, the problem of artificial intelligence,
- will learn to clearly reconstruct the arguments of the different approaches and the criticism put forward by opponents, but also to compare arguments and critically evaluate their power,
- will form a good and concise picture of the historico-philosophical dimension of significant issues, for example, of the mind-body problem or the problem of intentionality, and they will have the opportunity to exercise their skill to combine together, under broader schemes, separate pieces of knowledge.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα;

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Ελληνικά

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών με τη χρήση συμβατικών μέσων και κατάλληλων τεχνολογιών
- Αυτόνομη εργασία
- Ομαδική εργασία
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Αγγλικά

- Mining, analysis, and synthesis of data and pieces of information by using both conventional means and appropriate technologies
- Independent but also group work
- Development of critical thinking and self-criticism
- Promotion of free, creative, and inductive thinking

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ελληνικά

Το μάθημα «Θέματα στη Φιλοσοφία του Νου και της Συνείδησης» έχει τη μορφή Σεμιναρίου, στο πλαίσιο του οποίου θα εξεταστούν με συστηματικό τρόπο επιλεγμένα κείμενα από την περιοχή της Φιλοσοφίας του Νου. Μέσα από αυτά τα κείμενα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τις κυρίαρχες σύγχρονες προσεγγίσεις αναφορικά με τη φύση του νου, τη σχέση του νου με το σώμα και τον εγκέφαλο, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των συνειδησιακών καταστάσεων, και τη δυνατότητα τεχνητής νοημοσύνης.

Αγγλικά

The course "Topics in Philosophy of Mind and Consciousness" has the form of a Seminar. Through the systematic examination of a number of selected texts, students will have the opportunity to explore the major contemporary approaches regarding the nature of the mind, the relation between the mind, on the one hand, and the body or the brain, on the other, the characteristic properties of our conscious states, and the question about the possibility of artificial intelligence.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο	
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	<ul style="list-style-type: none">• Χρήση της ηλεκτρονικής τάξης (e-class): Εβδομαδιαίο Ημερολόγιο, Ανακοινώσεις, Παροχή διδακτικού υλικού (διαφάνειες και σημειώσεις).• Σύντομες παρουσιάσεις με την υποστήριξη του προγράμματος PowerPoint.• Χρήση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για πληρέστερη επικοινωνία με τους/τις φοιτητές/τριες.	
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση</i>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Σεμιναριακές διαλέξεις	39
	Μελέτη και προετοιμασία	83

<p>βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</p>	για τα μαθήματα	
	Ενδιάμεση Πρόσδος	28
	Τελική Εργασία	100
	Σύνολο	250
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	Αξιολόγηση ενδιάμεσης γραπτής προόδου και τελικής εργασίας	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>(1) Churchland, Paul (1999). <i>Η Μηχανή της Λογικής, Η Θέση της Ψυχής: Ένα φιλοσοφικό ταξίδι στον εγκέφαλο</i>. Αθ. Ραφτόπουλος (μτφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Γκοβόστη.</p> <p>(2) Edelman, G. & Tononi, G. (2011 [2000]). <i>Το Σύμπαν της Συνείδησης: Πώς η ύλη γίνεται φαντασία</i>. Β. Βακάκη (μτφ.). Ηράκλειο: ΠΕΚ.</p> <p>(3) Glymour, Clark (1998). «Γνωσιολογία των Ανδροειδών: Υπολογισμός, Τεχνητή Νοημοσύνη και Φιλοσοφία της Επιστήμης», στο Μ. Η. Salmon, κ.α., <i>Εισαγωγή στη Φιλοσοφία της Επιστήμης</i>. Π. Θεοδώρου, Κ. Παγωνδιώτης & Γ. Φουρτούνης (μτφ.). Ηράκλειο: ΠΕΚ, σσ. 509–564.</p> <p>(4) Haugeland, John (1992 [1989]). <i>Τεχνητή Νοημοσύνη. Σχεδιάζοντας τη Νόηση: από την υπολογιστική θεωρία στις σύγχρονες ευφυείς μηχανές</i>. Στ. Ζαχαρίου (μτφ.). Αθήνα: Κάτοπτρο.</p> <p>(5) Haugeland, John (2006). «Νοημοσύνη και ικανότητα ανάληψης ευθύνης», <i>Cogito</i>, τ. 4, σσ. 34–37.</p> <p>(6) Hofstadter, R.D. & Dennett, C.D. (1993). <i>Το Εγώ της Νόησης</i>. Αθήνα: Εκδόσεις Κάτοπτρο.</p> <p>(7) Kim, Jaegwon (2005). <i>Η Φιλοσοφία του Νου</i>, Αθήνα: Leader Books.</p> <p>(8) Müller, C. Vincent (2006). «50 χρόνια τεχνητή νοημοσύνη. Γιατί δεν επιτύχαμε ακόμα;», <i>Cogito</i> τ. 4, σσ. 48–49.</p> <p>(9) Nagel, Thomas (1989 [1987]). <i>Θεμελιώδη Φιλοσοφικά Προβλήματα: Σύντομη Εισαγωγή στη Φιλοσοφία</i>. Χρ. Μιχαλοπούλου-Βεϊκου (μτφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Σμίλη.</p> <p>(10) Papineau, David (2002 [1993]). <i>Φιλοσοφικός Νατουραλισμός: Νους και Γνώση στο Φυσικό Κόσμο</i>. Τ. Μπούκη (μτφ.). Αθήνα: Leader Books.</p> <p>(11) Searle, John (1997 [1992]). <i>Ανακαλύπτοντας ξανά το Νου</i>. Μ. Κορνήλιος (μτφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Γκοβόστη.</p> <p>(12) Searle, John (1999). <i>Νους, εγκέφαλος και Επιστήμη</i>. Ηράκλειο: ΠΕΚ.</p> <p>(13) Warburton, Nigel (2010). <i>Φιλοσοφία: Τα Βασικά</i>. Δ. Ρισσάκη (μτφ.). Αθήνα: Εκδόσεις Αρσενίδη.</p> <p>(14) Βενιέρη, Μαρία (2002). «Λειτουργισμός και Qualia», <i>Δευκαλίων</i>, τ. 20/2, σσ. 198–209.</p> <p>(15) Νικολινάκος, Δρακούλης (1999). «Η εξάλειψη του εξαλειπτικού υλισμού», <i>Νεύσις</i>, τ. 8, σσ. 143–156.</p>
